

ת"פ 3053/02/14 - מדינת ישראל נגד יהושע זאב הס

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 3053-02-14 מדינת ישראל נ' בנימין ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופט ארז נוריאלי
מאשימה/משיבה	מדינת ישראל על ידי ב"כ עו"ד רועי רייס
נגד	
נאשם/מבקש	יהושע זאב הס על ידי ב"כ עו"ד יצחק במ

החלטה

לפני בקשה לגילוי חומר חקירה לפי סעיף 74 (א) לחוק סדר הדין הפלילי {נוסח משולב}, תשמ"ב - 1982 (להלן - חוק סדר הדין הפלילי ו/או חסד"פ).

נגד הנאשם ואחר הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של הסתה לאליומות בצוותא, הסתה לגזענות בצוותא. מעובדות כתב האישום עולה, כי החל מיום 28.08.2009, פרסם הנאשם תכנים המסיתים לאליומות וגזענות כלפי ערבים באינטרנט ובחלוקה ידנית של גיליונות נייר במקומות ציבוריים.

ב"כ הנאשם הגיש בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, בה הוא מבקש להורות למאשימה לערוך רשימה מפורטת וממצה של כל חומר החקירה (להלן: "הרשימה"). עוד ביקש, לקבל רשימה ערוכה כדין מהבחינה הצורנית, באשר לטענתו, אין מדובר ברשימה הערוכה כמקשה אחת ורב הנסתר בה על הגלוי.

ב"כ המבקש הוסיף וטען, כי לא ברור אם קיימים חומרים נוספים שלא הועברו לעיון הסנגוריה וממילא מדובר ברשימה חסרה שאינה כוללת חומרי חקירה, לרבות קלטות ומסמכים שהועברו לסניגור לאחרונה.

במהלך הדיון מיום 19.01.14 הדגיש ב"כ המבקש כי מדובר ברשימה שאינה מפורטת דיה. לדבריו, לא נרשם בה, בהתייחס לכל מסמך ומסמך, מי ערך את אותו מסמך, כמה עמודים כולל אותו מסמך וכיוצ"ב פרטים, כנדרש על פי דין.

המשיבה התנגדה לבקשה על כל חלקיה. לדברי ב"כ המשיבה, מדובר ברשימה המשקפת את כלל חומר החקירה שנאסף בתיק, למעט חומר חסוי שנמצא תחת תעודת חיסיון של שר בטחון (לטענת התובע תעודת החיסיון חלה גם על כמות החומר ולפיכך, אין מקום לפרט דבר וחצי דבר מרשימת חומר החקירה).

אשר לטענה בדבר צורתה של הרשימה (להבדיל מתוכנה) טוען ב"כ המשיבה כי מדובר ברשימה העומדת בכללים שנקבעו בפסיקה ומאפשרת התמצאות יעילה בחומר החקירה.

אשר לקלטות ולחומר ראיות נוסף שהועבר לסניגור לאחר שהרשימה הוכנה ונמסרה לעיונו, הצהיר ב"כ המשיבה, כי יערוך רשימה משלימה ויעבירה לב"כ המבקש בימים הקרובים.

ב"כ המשיבה הגיש לעיון בית המשפט את רשימת חומר החקירה והרשימה סומנה **ת/1 עד ת/3**. כמו כן הגיש את תעודת החיסיון שסומנה **ת/4**, וצילום של הקלסרים שסומן **ת/5**. במהלך הדיון הצהיר כי כל חומר הראיות הועבר לסניגור ובכפוף להשלמת הרשימה כאמור לעיל, הרי שמדובר ברשימה שמתייחסת לכלל חומר הראיות. אשר לטענות ב"כ המבקש לפיהן אין מדובר ברשימה מפורטת דיה, ציין כי מידת הפירוט המתחייבת על פי פסיקת בית המשפט העליון, אמורה לאפשר התמצאות בחומר ולעניין זה, הזכיר כי התביעה מציעה להגנה להיעזר בה בכל עת (ר' עמ' 12 פרוטוקול הדיון מיום 19.01.15 שורות 30-32). לדבריו, את כל המידע שאינו מפורט ברשימת חומר החקירה ניתן להשלים מעיון בחומר הראיות, תוך זמן קצר בלבד (ר' בענין זה, שם, עמ' 14 שורות 8-11).

בהתחשב בתעודת החיסיון ובתכנה, חזר בו, ב"כ המבקש מבקשתו בהקשר לפירוט המסמכים החסויים תוך שהוא שומר על זכותו להגיש בקשה מתאימה בפני מותב אחר.

דין והכרעה

כידוע, סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לנאשם זכות לעיין בחומר החקירה, זאת על מנת לאפשר לו להכין הגנתו. זכות יסוד זו של נאשם, מוגבלת לעיון בחומר חקירה הרלוונטי לאישומים ולסוגיות הנדונות בהליך הפלילי, ואשר יש בו פוטנציאל להוכחת הגנתו.

זכות הגילוי והעיון נתפסת כחלק מזכות היסוד של הנאשם לפרוס הגנתו בבית המשפט (ע"פ 4765/98 **נדאל אבו סעדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג (1) 832, 838 (1999); בש"פ 7064/08 **מדינת ישראל נ' ברקו**, שם, בפסקה 21).

הרציונל והבסיס לקיומה של זכות יסוד זו נשען על ההכרה בזכותו של הנאשם למשפט הוגן; זכותו להיערך כראוי למשפט; הערך של גילוי האמת, וצמצום פערי הכוחות בין התביעה להגנה (ר' למשל בש"פ 6695/11 **מדינת ישראל נ' פלוני**).

תכלית הגילוי היא להוציא את האמת לאור, באשר ללא זכות זו, נשללת מהנאשם האפשרות לסתור ראיה או לבחון מהימנות ראיה, באמצעות הגילוי, מתאפשר לנאשם לבחון את הראיות שבכוונת התביעה להסתמך עליהן, להכין הגנתו בהתאם ולהיערך כראוי למשפט.

אשר לרשימת חומר חקירה: בבע"ח 48298-12-12 (מחוזי ירושלים) **הירשמן נ' מדינת ישראל**, קבע כב' השופט

יעקב צבן, שורה של כללים מנחים, לפיהם האחריות למסירת רשימה מפורטת וממצה של חומרי החקירה, מוטלת על שכמה של המאשימה, שאחראית לטיב הסיווג והמיון של חומרי החקירה והעברת הרשימה לידי ההגנה.

עוד נקבע כי תכלית עריכת הרשימה היא להעניק מבט על מכלול חומרי החקירה בבחינת מפתח לפרשה; שיקולי נוחות, אינם ממנע העניין; השכל הישר מנתב את עריכת הרשימה באופן שתהווה כאור שהולך לפני המחנה ותסייע במיפוי חומר החקירה.

מן הכלל אל הפרט:

אפנה כעת לבחינת הבקשה לגופה, זאת לאור הכללים דלעיל והמדיניות המשפטית המקובלת:

עיינתי ברשימת חומר החקירה שהוגשה לעיוני. התרשמתי שמדובר ברשימה מפורטת ומאורגנת שיש בה כדי להגשים את תכליתה ואשר עומדת בדרישות שנקבעו בפסיקת בית המשפט העליון, ולפיכך, אני דוחה את הטענה באשר **לצורתה של הרשימה** ואינני מקבל את הבקשה לפיה על המאשימה לערוך רשימה חדשה "ערוכה כמקשה אחת". לעניין זה, ר' הכללים שנקבעו בבש"פ 8592/10 **השאש ואח' נ' מדינת ישראל** בפסקה 9 שם, לפיהם המבחן הוא מהותי ולא טכני.

אשר **לפירוט החומר החסוי** - מכיוון שב"כ המשיב חזר בו, מטענותיו בהקשר לתעודת החיסיון, אינני רואה מקום להידרש לסוגיה זו.

אשר לבקשה **להשלמת רשימת חומר החקירה**, באופן שתשקף את כלל חומר הראיות, לרבות קלטות ומסמכים שהועברו לאחרונה לב"כ המבקש - ב"כ התביעה התחייב לעשות כן בימים הקרובים.

לאחר שבמהלך הדיון לובנו מרבית הנושאים שעמדו במחלוקת, דומה כי נדרשת הכרעה שיפוטית בסוגיה אחת, היא **מידת הפירוט הנדרשת**, ברשימת חומר החקירה.

דעתי כי בהיבט זה, דין הבקשה להתקבל.

בבע"ח 21966 (מחוזי חיפה) **פיסו ואח' נ' אגף המכס ומע"מ המחלקה לתיקים מיוחדים**, נקבע על ידי כב' השופט רון שפירא, כי:

"... חובתה של המשיבה להכין את רשימת כל החומר, לא רק חומר שנמסר לעיון, אלא גם החומר שלא נמסר לעיון ובכלל זה עליה למסור תיאור כללי של כל מסמך תמצית תוכנם וכן התייחסות לעמדת המאשימה האם יועברו מסמכים אלו לידי ההגנה ואם לאו מאיזו סיבה".

עיון ברשימה שהוגשה לעיוני מלמד כי לא כך נעשה במקרה שלפנינו.

אשר לפירוט הנדרש, נקבע בבש"פ 8592/10 **השאש ואח' נ' מדינת ישראל**, על ידי כב' השופטת עדנה ארבל כי:

"כאשר עסקין ברשימה המתייחסת לחומר שתחת תעודת חיסיון קיימת חשיבות מיוחדת לפירוט רב ככל הנדרש אודות החומר במסגרת הרשימה....

כאשר עוסקים אנו ברשימת החומר שאינו תחת תעודת חיסיון אין מתחייבת אותה רמה של פירוט, ודי בכך שהיא באפשרות ההגנה לקשור בין החומר לציונו ומספורו ברשימה שהרי החומר מצוי בפני הסניגור ופתוח לעיונו..."

בבש"פ 48298-12-13 **הירשמן נ' מדינת ישראל הנ"ל** (מחוזי ירושלים) נקבע:

"...הרשימה אינה מפרטת את כותרת המסמך, ויובהר תיאור המסמך מתייחס לסיווגו כתקציר תיק, מסמך, עדות, דיסקט/תקליטור או מעטפה/ניילונים. מכאן, כותר המסמך אינו משקף את תוכנו. במחצית מהרשימה, למצער, לא ניתן להבין מי עורך המסמך, מי מושא החקירה ומהו סוג המסמך. גם, הרשימה אינה מפרטת אם קיים חומר חקירה חסוי. מה גם, אין חולק כי לא בוצע סיווג כדין להאזנות הסתר. הרשימה משייכת כדבעי את המסמך למיקומו הפיזי בארגזי חומרי החקירה במשרדי הפרקליטות אלא שבכך אין די. היכולת לצפיה ישירה במסמך הסרוק אינה חזות כל. תכלית הרשימה אינה להוות אפיק נוסף להעתקת החומר ומסירתו לידי ההגנה כי אם להעניק להגנה מבט על ורחב על חומר החקירה אשר יקנה היכולת להתמצא בתיק ולכונן את הגנת הנאשם. הרשימה בה עסקין אינה מהווה מפתח לחומר הראיות שנאסף על ידי הרשות החוקרת. הרשימה אינה מוליכה את הסניגור בנבכי חומר הראיות ואינה מסייעת בידו להבין את מסכת הראיות שנתגבשה בעניינו של כל נאשם ונאשם וכל שכן את תמונתה המלאה של הפרשה".

וכן:

"תכלית עריכת הרשימה היא להעניק מבט על כל מכלול חומרי החקירה בבחינת מפתח לפרשה. שיקול הנוחות מהווה חרב פיפיות אין בו כדי לסייע למי מהצדדים, לא למאשימה ולא להגנה. השכל הישר מנתב את עריכת הרשימה באופן שתהווה כאור שהולך לפני המחנה ותסייע במיפוי חומר החקירה".

עיון ברשימה, **ת/1 - ת/3**, מגלה כי חלקים רבים ונכבדים ממנה, אינם מפרטים את כותרת המסמך, אינם משקפים את תוכנו, אינם כוללים התייחסות לעורך המסמך ואפילו לסוג המסמך ומשכך, אין ברשימת חומר החקירה שלפני, כדי לשמש את אותה עששית היכולה להאיר, אפילו לא במידת מה, את אותה אפלה ששרויה בה ההגנה.

רשימת חומר חקירה צריכה לכלול פירוט נוסף מעבר לרישום: "מזכר" או "דוח פעולה" או "זכ"ד" כפי שנרשם, ברשימה שלפני. עיון **בת/1 - ת/3** מלמד כי כך נרשם לגבי מסמכים רבים.

לאור כל האמור לעיל, אני מקבל את הבקשה בחלקה ומורה למשיבה לערוך רשימה כוללת של חומר החקירה בהתאם להנחיות הפסיקה כאמור בב"ש 6623-04-11 **מדינת ישראל נגד חג'אג** (מחוזי ב"ש) ובע"ח 48298-12-13 **הירשמן נגד מדינת ישראל** (מחוזי ירושלים).

ניתנה היום, כ"ט טבת תשע"ה, 20 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.